

Dokument nr. 15:5.

(1996–97)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar.

Spørsmål nr. 62 - 66.

11. - 17. desember 1996.

Innhold

Spørsmål	Side
62. Fra stortingsrepresentant Rita H. Roaldsen, vedr. diskriminering av homofile i Norge, besvart av barne- og familieministeren	3
63. Fra stortingsrepresentant Eva Lian, vedr. MS-pasienter og medisinen Betaferon, besvart av helseministeren	4
64. Fra stortingsrepresentant Anders C. Sjaastad, vedr. kostnader i forbindelse med flytting av forsvarsvirksomheten til Kolsås, besvart av forsvarsministeren	4
65. Fra stortingsrepresentant Øystein Djupedal, vedr. omfanget av elever og lærlinger etter Reform 94, besvart av kirke-, utdannings- og forskningsministeren	6
66. Fra stortingsrepresentant Bjørg Hope Galtung, vedr. telefonavlytting, besvart av justisministeren	7

Dokument nr. 15:5.

(1996–97)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar.

Spørsmål nr. 62.

Innlevert 11. desember 1996 av stortingsrepresentant Rita H. Roaldsen.

Besvart 19. desember 1996 av barne- og familieminister Sylvia Kristin Brustad.

Spørsmål:

«Ungdomsorganisasjonene AUF, Senterungdommen og SU ba i sommer regjeringen Brundtland legge fram en stortingsmelding om homopolitikken som beskriver hvordan myndighetene akter å stanse den omfattende diskrimineringen av homofile i Norge. Regjeringen avslo dette tidligere i høst. På sitt nylig avholdte landsmøte fulgte imidlertid Arbeiderpartiet opp ungdomsorganisasjonenes forslag idet man vedtok at partiet vil arbeide for å kartlegge homofile menn og kvinners livssituasjon og levekår, og rette opp eventuelle skjevheter. Hvordan og når kommer regjeringen til å følge opp kravet om en «homomelding»?

Svar:

Det er i de senere år ikke foretatt noen generell forskning på homofiles levekår i Norge, men såvidt jeg er kjent med går undersøkelser om samfunnets holdninger til homofile imidlertid i positiv retning. Homofili og homofilt samliv er likevel fortsatt ukjent og fremmed for mange, og ikke minst omfattet av fordommer og misoppfatninger.

Barne- og familiedepartementet yter årlig økonomisk støtte til Landsforeningen for lesbisk og homofil frigjøring. Dette er tilskudd som skal bidra til at organisasjonen kan drive utadrettet holdningsskape arbeid og informasjonsvirksomhet.

I tillegg vil jeg i 1997, i tråd med vedtak fra landsmøtet i Arbeiderpartiet, bl.a. ta initiativ til å sette i gang et forskningsprosjekt med sikte på å klarlegge homofile menns og kvinners livssituasjon og levekår. Forskningsresultatene må deretter vurderes med tanke på hva som kan gjøres for å rette opp eventuelle skjevheter.

Spørsmål nr. 63.

Innlevert 12. desember 1996 av stortingsrepresentant Eva Lian.

Besvart 20. desember 1996 av helseminister Gudmund Hernes.

Spørsmål:

«Forskning viser at medisinen Betaferon bedrer livskvaliteten hos MS-pasienter. Statens Legemiddelkontroll har godkjent Betaferon for bruk i Norge. Om medisinen vil kunne gis på blå resept skal avgjøres av Sosial- og helsedepartementet. Hvor står denne saken nå?»

Svar:

Betaferon kan kan mildne og til dels forebygge de anfallsvisе forverringer, hos en viss gruppe pasienter med MS. Man har imidlertid ikke dokumentert at selve sykdomsprosessen (utvikling av uførhet) påvirkes av behandlingen. Det er således usikkerhet knyttet til behandlingseffekt mht. prognosen.

Statens legemiddelkontroll (SLK) har på bakgrunn av henvendelsen fra Sosial- og helsedepartementet vurdert spørsmålet om refusjon av Betaferon. SLK anbefaler at Betaferon ikke gis dekning etter Lov om folketrygd, da det ikke er dokumentert effekt på utviklingen av sykdommen. Rikstrygdeverket har derimot gått inn for refusjon av Betaferon.

På bakgrunn av den usikkerhet som foreligger mht. hvilken effekt Betaferon har på sykdomsutviklingen for den aktuelle gruppen av MS pasienter, har Sosial- og helsedepartementet til nå ikke funnet å kunne tilrå at det gis pliktmessig refusjon av Betaferon. Dette er ikke til hinder for at det unntaksvis kan gis refusjon etter spesielle kriterier.

Spørsmål nr. 64.

Innlevert 16. desember 1996 fra stortingsrepresentant Anders C. Sjaastad.

Besvart 23. desember 1996 av forsvarsminister Jørgen Kosmo.

Spørsmål:

«Kan forsvarsministeren forsikre om at alle kjente, beregnede og forventede kostnader i forbindelse med flytting av forsvarsvirksomhet til Kolsås er tatt med i St.prp. nr. 1 (1996-97)?»

Begrunnelse:

Det har stått strid om flytting av deler av Forsvarets virksomhet til Kolsås. Forsvarskomiteen i Stortinget var ihvertfall lenge usikre på de økonomiske anslag som FD hadde foretatt når det gjelder kostnader/gevinster ved flytting i forhold til å bli værende i nåværende lokaler/avdelinger. Personellorganisasjonene hevder at flytteforslagene er blitt behandlet som en ren byggesak, mens dette er noe mer og derfor burde de vært med fra starten.

På denne bakgrunn er jeg bl.a. interessert i at følgende påstander spesielt besvares. Forsvarets hoveddataanlegg har en beregnet kostnad på ca. 50 mill kr. HFKs laboratorie og verksted har en beregnet kost-

nad på 50 mill kr. Disse kostnadene på tilsammen 100 mill kr, fremkommer ikke i St.prp. nr. 1? FTD er i St.prp. oppført med en kostnad på 105 mill kr. I tillegg kommer flytting av data-anlegg samt anskaffelse av telefonsentral mv med tilsammen ca 60 mill kr. Er Statsråden klar over at kostnaden da kan passere 174 mill kr? Kan Statsråden i det hele tatt vise til en helhetlig plan for flytting av Forsvarets avdelinger i Oslo-området. Flytting av HFK og FTD innebærer en risiko for frafall av et stort antall ansatte med meget høy kompetanse. Ca. 80% av de ansatte bor i slik at daglig reisevei forlenges med ca. 1.5 time. Beregninger foretatt av konsulentbyrå viser at 10% frafall vil koste ca. 25 mill kr å bygge opp. Har Statsråden vurdert mulige tiltak for å redusere evt frafall? FD ble av Stortinget bedt å vurdere Løren leir mot Kolsås. Personellorganisasjonene hevder at vurderingen ikke er objektiv og er forbundet med store feil, bl.a. er kostnader for lab og verksted tatt med for Løren, men ikke i kostnadene for Kolsås?

Svar:

Flytting av Hærens forsyningskommando, Forsvarets tele- og datatjeneste, Forsvarets overkommando/Sikkerhetsstaben og deler av Forsvarets overkommando/Administrasjonsavdelingen til Kolsås er resultatet av en helhetlig plan for konsolidering av avdelinger i Oslo-området, jamfør omtalen i St prp nr 1 (1996-97).

Det foreligger et stort behov for samordning, rasjonalisering og kompetanseheving i forvaltningene, både med tanke på funksjoner, men særlig på EDB-siden hvor det i dag er separate stormaskinmiljøer. Det er dessuten behov for effektiv beskyttelse av EDB-innstallasjoner.

Den planlagte flytting ivaretar disse behovene. Flyttingen inngår også som en viktig del i målsettingen om å redusere Forsvares kostnader til drift og vedlikehold med 25 prosent i perioden 1992 - 02, jamfør St meld nr 16 (1992-93).

Flyttingen er videre i samsvar med målsettingen om å nyttiggjøre seg eksisterende bygningsmasse ved organisasjons- og strukturendringer, jamfør St prp nr 1 (1996-97) side 145 hvor det fremgår at det skal legges vekt på å konsentrere flere funksjoner i større etablissementer. Etter en etablering på Kolsås vil Forsvarets virksomhet i Oslo-området i hovedsak være etablert i eide etablissementer på kun fem steder; Kolsås, Huseby, Linderud, Lutvann og Akershus festning.

Kostnadene, slik de fremkommer i St prp nr 1 (1996-97) er på vanlig måte relatert til kap 1760 post 47, basert på et forventet kostnadsnivå i Oslo-området pr 1 juli 1997. Kostnadene vil på vanlig måte, i henhold til Forsvarsdepartementets direktiv for eiendommer, bygg og anlegg, bli justert i forhold til kostnadsutviklingen innenfor bygg og anlegg, og vil eventuelt bli forelagt Stortinget på vanlig måte.

En del av eiendoms-, bygg- og anleggsprosjekter som legges frem for Stortinget til godkjenning får tilleggskostnader. Disse kostnadene innpasses i forsvarsbudsjettet etter sin art og i henhold til de fullmakter som Stortinget har godkjent. Dette medfører at berørte avdelinger må innarbeide i sine driftsbudsjetter nødvendige administrasjons- og personellkostnader. De kostnader som i hovedsak er nedfelt gjennom avtaler med arbeidstakerorganisasjonene, er i denne sammenheng små og tidsbegrensede og har ubetydelig innvirkning på lønnsomhetsberegningene.

Det fremgår av St prp nr 1 (1996-97) s 150 at det planlegges etablert en felles datasentral for Hærens

forsyningskommando og Forsvarets tele- og datatjeneste i fjellanlegget. Kostnadene er i størrelsesorden 50 mill kr. Tiltaket vil være omtrent i fase med behovet for utskifting/fornyelse av eksisterende anlegg, og er derfor uavhengig av flytting til Kolsås.

I tillegg åpner et slikt felles stormaskinmiljø for disse to forvaltningene, også en mulighet for de to øvrige forvaltningene (Luftforsvarets forsyningskommando og Sjøforsvarets forsyningskommando) å knytte seg opp til eller etablere seg med samme maskin/software-standarder. Dette gir på lengre sikt store muligheter for samordning og rasjonalisering mellom forvaltningene. I denne forbindelse planlegger Forsvarsdepartementet oppstart av et prosjekt med siktemål å foreta en overordnet vurdering av fremtidig virksomhet og styrings- og organisasjonsform for forsyningskommandoene og Forsvarets tele- og datatjeneste, jamfør retningslinjer i St meld nr 55 (1992-93).

Telefonsentral er et rutinemessig tiltak som uansett ville ha blitt installert i forbindelse med den allerede foretatte etablering av Forsvarets overkommando/Sikkerhetsstaben, Forsvarets overkommando/Administrasjonsavdelingen og etterbruk av fjellanlegg i totalforsvarssammenheng, jamfør St prp nr 1 (1996-97) s 150.

Forsvarets laboratorievirksomhet er under vurdering i Forsvarets overkommando. Målsettingen er en mer effektiv samordning av den laboratorievirksomhet som Forsvaret må ha.

Hærens forsyningskommando har gjennom sin organisasjonsutviklingsprosess kommet fram til at mekanisk laboratorium som idag er lokalisert på Løren, slås sammen med Hærens forsyningskommando sin prøve- og forsøksavdeling på Helgelandsmoen. Dette tiltaket er uavhengig av Hærens forsyningskommandos flytting til Kolsås.

I de utredninger/sammenstillinger av kostnader ved etablering henholdsvis på Løren og Kolsås har hele tiden beregningsgrunnlaget vært sammenlignbart, utført og kvalitetssikret av Forsvarets bygningstjeneste.

Følgende personellmessige tiltak vurderes:

- initiere etablering av barnehage
- påvirke transporttilbudet gjennom et bedre matebuss-tilbud Sandvika (tog) Kolsås
- bedre botilbud i området - planer allerede lagt.

Etter min mening er gitte tall dekkende for dagens situasjon.

Spørsmål nr. 65.

Innlevert 17. desember 1996 fra stortingsrepresentant Øystein Djupedal.

Besvart 20. desember 1996 av kirke-, utdannings- og forskningsminister Reidar Sandal.

Spørsmål:

«I pressemelding fra Kirke-, undervisnings- og forskningsdepartementet av 12.11.96 går det fram at bare 6 fylkeskommuner oppfyller kravet om et omfang av elever og lærlinger på 375 % for skoleåret 1996/97. Dette til tross for at departementets forskrift fra 1994 slo fast at omfanget skulle ligge på minst 375 %. Hvilke initiativer og sanksjoner vil statsråden sette i verk for å sikre at omfangsforskriften følges i alle fylker?»

Begrunnelse:

I forbindelse med Reform 94 og beregningen av statlige overføringer til fylkeskommunene, ble det fastslått at omfanget av elever og lærlinger i fylkene skulle tilsvare minst 375 % av et gjennomsnittlig årskull. Dette ville gi plass til også eldre søkere uten lovfesta rett i videregående opplæring. Departementets «Forskrift om omfang og beregningsgrunnlag for fylkeskommunenes videregående opplæring og om overgangsbestemmelser for perioden 1994-98» innebar bl.a. at fylkeskommuner som ligger på 375 % eller under, ikke har anledning til å redusere omfanget. Allikevel har omfanget gått nedover siden 1994.

Dette har ført til at stadig flere av de eldre søkerne til videregående opplæring - de som ikke omfattes av den lovfesta retten til videregående opplæring - har blitt stående uten plass. Dette er en uheldig utvikling. Kvinner rammes spesielt hardt, fordi de utgjør en stor andel av de som har utsatt videregående opplæring.

I ulike debatter har utdanningsministeren slått fast at ingen kan dispensereres fra omfangsforskriftene. Pressemeldingen fra departementet viser allikevel at bare seks fylkeskommuner idag har et omfang av elever og lærlinger som ligger over 375 %. Det er svært alvorlig at det dermed ser ut som om situasjonen for vokselevene blir stadig verre etter at Reform 94 ble gjennomført.

Svar:

Tallene for omfanget som fylkeskommunene har rapportert inn til departementet for skoleåret 1996/97 viser at 13 fylker ligger under omfangskravet. Dette er det samme antallet som forrige skoleår. Omfanget i landet som helhet er 369%, mot 366% i fjor. Det er gledelig at omfanget som helhet nå ser ut til å være på opptur igjen.

Jeg ser med bekymring på fylkeskommunens manglende oppfyllelse av kravet til omfang av videregående opplæring. Som en følge av dette sendte departementet et brev til fylkeskommunene den 2. mai 1996 hvorfra det siteres:

«Kommuneloven gir Kommunal- og arbeidsdepartementet hjemmel til av eget tiltak å oppheve et fylkeskommunalt budsjett dersom det ikke er i samsvar med kommunelovens krav, jf. kommunelovens § 59 nr 5. Lovens krav til budsjettet er at det skal være realistisk, jf. § 46 nr 1. Dersom det ikke er satt av tilstrekkelige midler til videregående opplæring til å oppfylle de plikter som følger av lover og forskrifter om videregående opplæring, vil budsjettet ikke tilfredsstille kravet om at budsjettet skal være realistisk. Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet vil følge med i fylkeskommunens budsjettarbeid for å se til at budsjettene blir realistiske i forhold til kravet til minimumsomfang i «Forskrift om omfang og beregningsgrunnlag for fylkeskommunens videregående opplæring og om overgangsbestemmelser for perioden 1994-98» (F-24-94). Viser det seg at enkelte fylkeskommuner for 1997 ikke setter av tilstrekkelig midler til å oppfylle kravene i forskriften, vil departementet be Kommunal- og arbeidsdepartementet vurdere å oppheve de aktuelle fylkeskommuners budsjett.»

Kravet til minimum 375% gjelder først for fullt i alle fylkeskommuner når reformen er på plass for det første ungdomskullet høsten -97. For å kunne følge aktivt med i fylkeskommunenes budsjettplanlegging for 1997, har departementet bedt statens utdanningskontorer å gjennomgå fylkeskommunenes budsjettvedtak for 1997 for å få en oversikt over hvordan opplæringstilbudet planlegges for skoleåret 1997/98. Jeg siterer fra dette brev:

«De viktigste forutsetninger for omfanget fastsettes i forbindelse med fylkeskommunens budsjett. Ved å undersøke forutsetningene for budsjettet i den enkelte fylkeskommunen kan staten skaffe seg oversikt over hvilket omfang fylkeskommunen planlegger neste skoleår. Gjennom lovlighetskontroll med budsjettvedtaket i medhold av kommunelovens § 59 kan Kommunaldepartementet kjenne budsjettvedtaket ugyldig dersom det kan dokumenteres at budsjettvedtaket ikke vil føre til at lovpålagte oppgaver blir oppfylt. I fylkeskommunene er arbeidet med å forberede vedtak om budsjett for neste år allerede i gang. Budsjettvedtaket vil i den enkelte fylkeskommune sette rammer for omfanget av videregående opplæring. Det vil normalt være beregninger i rådmannens innstilling som viser hvilket omfang av videregående opplæring som vil kunne nås innenfor rammen av rådmannens budsjettforslag.»

Budsjettbehandlingen foregår som kjent i disse dager, derfor er det for tidlig å si hva resultatet blir av undersøkelsen. Når resultatet fra utdanningskontorene foreligger, og jeg har fått en oversikt over det planlagte omfanget fra høsten -97, vil jeg vurdere hvilke tiltak som måtte være nødvendig for å sørge

for at omfanget er i overensstemmelse med forskriften.

Ifølge omfangsforskriften kan departementet etter søknad dispensere fra minstekravet til samlet omfang.

Spørsmål nr. 66.

Innlevert 17. desember 1996 fra stortingsrepresentant Bjørg Hope Galtung.

Besvart 2. januar 1997 av justisminister Anne Holt.

Spørsmål:

«I følge Bergens Tidende er Noreg tilslutta eit avtalememorandum mellom EU-landa, USA og Noreg frå 23.-24. november 1995 om standardar m.v. for telefonavlytting i framtida. Eg bed justisministeren senda over dokumentet med kommentar om Noregs rolle i dette samarbeidet, statusen til avtalememorandumet, i kva grad Noreg er forplikta rettsleg eller økonomisk og om avtalen tyder at norske borgarar kan verta avlytta av andre lands etterretningstenester.»

Svar:

Det omtalte memorandum om lovleg avlytting av telekommunikasjon, vart underteikna av den norske representanten i Brussel 23. november 1995, etter at

Noreg saman med nokre andre land utanfor EU var inviterte til å underteikne. Memorandumet i norsk omsetjing følgjer vedlagt.

Memorandumet inneheld tilrådingar om å leggje til grunn dei same krava ved utvikling av telekommunikasjonssystem, slik at desse såvidt mogleg framleis skal vere avlyttbare, der krava i lova for å kunne avlytte er til stades. Dette har samanhang med den tekniske utviklinga, som mellom anna har ført til at vilkåra i dag er dårlegare for at politiet kan gjennomføre den lovlege telefonavlyttinga, bl.a. i samband med oppklaring av alvorlege narkotikasaker. Kravspesifikasjonane rettar seg bl.a. mot produsentar og leverandørar av teletenester.

Memorandumet inneheld ingen rettslege eller økonomiske plikter for Noreg. Memorandumet gir heller ingen andre lands styresmakter rett til avlytting av norske borgarar.

